

PF

M
i j u   W
O

Handleiding Modelvragenlijsten
Internationale individuele
uitgaande waardeoverdracht

Pensioenfederatie

De Pensioenfederatie is de overkoepelende belangenbehartiger van bijna alle Nederlandse pensioenfondsen. Zij vertegenwoordigt namens 189 pensioenfondsen de belangen van:

- 5,9 miljoen deelnemers
- 3,6 miljoen gepensioneerden
- 9,7 miljoen gewezen deelnemers.

Het overgrote deel van alle werkenden is aangesloten bij een collectief pensioenfonds.

De pensioenfondsen van de Pensioenfederatie beheren samen circa 1700 miljard euro.
(Cijfers per 31-12-2020)

Contactinformatie

Prinses Margrietplantsoen 90
2595 BR Den Haag

Postbus 93158
2509 AD Den Haag

T + 31 (0)70 76 20 220
info@pensioenfederatie.nl
www.pensioenfederatie.nl

Verbond van Verzekeraars

Het Verbond van Verzekeraars is de belangenvereniging van onder meer de schade- en levensverzekeraars in Nederland. De leden vertegenwoordigen samen meer dan 95 procent van de verzekeringsmarkt. Het Verbond treedt namens de aangesloten verzekeraars op als gesprekspartner voor de politiek, media en andere relevante partijen over onderwerpen die verzekeraars raken.

Over de Nederlandse verzekeringssector

- 47.000 mensen werken in de branche
- 270 miljard euro aan investeringen in Nederland
- 490 miljard euro aan belegd vermogen
- 72 miljard euro aan ontvangen premies per jaar

Contactinformatie

Bordewijklaan 2
2591 XR Den Haag

Postbus 93450
2509 AL Den Haag

T + 31 (0)70 333 85 00
info@verzekeraars.nl
www.verzekeraars.nl

© Overname van tekst(delen) uit deze uitgave is mogelijk na toestemming van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars. Aan de inhoud van deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Pensioenfederatie
Verbond van Verzekeraars
Den Haag, april 2022

Handleiding Modelvragenlijsten Internationale uitgaande waardeoverdracht

Inhoud

Algemeen.....	2
1. Inleiding.....	2
2. Modelvragenlijsten.....	2
3. Bepalingen uit de Pensioenwet	3
4. Fiscale wetgeving	4
5. Afstemming met de Belastingdienst, het Ministerie van SZW en DNB	5
6. Algemene Informatie.....	5
Modelvragenlijst Waardeoverdracht binnen de EU	6
Bijlage bij Modelvragenlijst Waardeoverdracht binnen de EU	11
Modelvragenlijst Waardeoverdracht aan een Aangewezen internationale instelling.....	12
Bijlage bij Modelvragenlijst Waardeoverdracht aan een aangewezen instelling	17
Modelvragenlijst Waardeoverdracht buiten de EU	19

Woord van dank

Dit servicedocument is tot stand gekomen door samenwerking tussen de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars. De Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars bedanken de werkgroepleden hartelijk voor hun bijdrage.

- Ronald Bierman (Achmea)
- Hans van Engelshoven (APG)
- Kees van Helden (Nationale Nederlanden)
- Melanie Meniar (Pensioenfederatie)
- Pim de Nijs (Verbond van Verzekeraars)
- Karin Olders (Athora)
- Martin van 't Zet (Shell Pensioenbureau Nederland)

Dit servicedocument is in 2022 volledig bijgewerkt.

Algemeen

1. Inleiding

In de Pensioenwet is een aantal bepalingen opgenomen op het gebied van internationale individuele waardeoverdracht. Deze bepalingen leggen aan de pensioenuitvoerder verplichtingen op. Zo is de pensioenuitvoerder verplicht om in sommige situaties mee te werken en dient de pensioenuitvoerder zelf te beoordelen of aan de wettelijke voorwaarden wordt voldaan. In andere situaties is er een bevoegdheid om al dan niet mee te werken; ook in die situaties gelden wettelijke voorwaarden. De pensioenuitvoerder heeft een eigen verantwoordelijkheid op het gebied van internationale individuele waardeoverdracht.

Om de pensioenuitvoerder te helpen met deze eigen verantwoordelijkheid hebben de pensioenkoepels samen met hun leden deze handleiding (inclusief drie modelvragenlijsten) opgesteld. Er is ook een handleiding en modelvragenlijsten opgesteld voor inkomende individuele waardeoverdrachten. De handleidingen en modelvragenlijsten helpen met het vergroten van de praktische uitvoerbaarheid van een internationale waardeoverdracht en het vereenvoudigen van de inhoudelijke (juridische) beoordeling. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat een ingevulde (model)vragenlijst de pensioenuitvoerder uiteraard niet ontslaat van zijn verantwoordelijkheid om te controleren dat de antwoorden, overgelegde gegevens en pensioenreglement met elkaar in overeenstemming zijn.

Deze handleiding heeft betrekking op internationale waardeoverdrachten van arbeidsgerelateerde tweede pijler pensioenen. De handleiding heeft geen betrekking op overdrachten van derde pijler lijfrentes.

2. Modelvragenlijsten

De werkgroep heeft drie modelvragenlijsten ontwikkeld die iedere Nederlandse pensioenuitvoerder bij een aanvraag voor een uitgaande individuele internationale waardeoverdracht kan gebruiken. Met deze modelvragenlijsten kan de Nederlandse pensioenuitvoerder op uniforme en eenvoudige wijze beoordelen hoe deze een aanvraag voor een internationale individuele waardeoverdracht kan beoordelen.

In deze modelvragenlijsten zijn de geldende wettelijke voorwaarden tot vragen verwerkt, die door de buitenlandse pensioeninstelling en gewezen deelnemer die de waardeoverdracht aanvraagt, moeten worden ingevuld.

Iedere modelvragenlijst heeft betrekking op een specifieke overdrachtssituatie.

- De eerste vragenlijst heeft betrekking op een uitgaande individuele waardeoverdracht binnen de Europese Unie (EU) of de Europese Economische Ruimte (EER) naar een pensioeninstelling uit een andere lidstaat van de EU of de EER of een verzekeraar met zetel buiten Nederland;
- De tweede vragenlijst heeft betrekking op een uitgaande individuele waardeoverdracht aan een (zogenaamde) aangewezen instelling;
- De derde vragenlijst heeft betrekking op een uitgaande individuele waardeoverdracht buiten de EU.

Het gebruik van de modelvragenlijsten werkt als volgt. Zodra een aanvraag tot een internationale waardeoverdracht wordt gedaan, kan de Nederlandse pensioenuitvoerder gebruik maken van de vragenlijst die in de desbetreffende situatie van toepassing is. De pensioenuitvoerder stuurt de desbetreffende vragenlijst – al dan niet via de persoon die de aanvraag indient – aan de buitenlandse pensioeninstelling.¹ De betreffende vragenlijsten zijn ook van de website van de [Pensioenfederatie](#) en het Verbond van Verzekeraars te downloaden.

Enkele vragen hebben specifiek betrekking op de gewezen deelnemer die de aanvraag indient. Deze vragen moet de buitenlandse pensioeninstelling door deze aanvrager laten invullen. Zodra de vragenlijsten zijn geretourneerd kan de beoordeling plaatsvinden. Als alle vragen met “ja” zijn beantwoord en de daarbij gevraagde documenten door de buitenlandse pensioenregeling zijn overgelegd, kan het proces internationale waardeoverdracht worden voortgezet. In enkele situaties betekent dit dat de Nederlandse pensioenuitvoerder tot waardeoverdracht kan overgaan (bijvoorbeeld

---

¹De modelvragenlijsten zijn vertaald in het Engels.

bij waardeoverdracht binnen de EU). In andere situaties betekent dit dat nog om toestemming van De Nederlandsche Bank (DNB) moet worden gevraagd (met name bij waardeoverdracht buiten de EU) of dat nog moet worden voldaan aan fiscale voorwaarden.

3. Bepalingen uit de Pensioenwet

In deze paragraaf is kort aangegeven welke bepalingen uit de Pensioenwet van toepassing zijn. Individuele internationale waardeoverdracht is geregeld in de artikelen 85 tot en met 89 en in artikelen 91 en 92 van de Pensioenwet. In de Pensioenwet is een groot aantal situaties voor internationale waardeoverdracht uitgeschreven. Per overdrachtssituatie is vastgelegd welke wettelijke eisen worden gesteld. Te onderscheiden zijn de inkomende internationale waardeoverdrachten (artikelen 91 en 92) en de uitgaande internationale waardeoverdrachten (artikelen 85 tot en met 89). Vervolgens kan binnen deze categorieën een onderscheid worden gemaakt tussen waardeoverdrachten waaraan verplicht moet worden meegewerkt en waardeoverdrachten waarbij er een bevoegdheid tot medewerking is. Of er sprake is van een verplichting of bevoegdheid is met name afhankelijk van de aard van de betrokken buitenlandse pensioeninstelling, de geldende (buitenlandse) wetgeving inzake internationale overdracht van pensioenaanspraken en het feit of die instelling al dan niet in een EU-lidstaat is gevestigd.

De plicht tot internationale uitgaande waardeoverdracht geldt op grond van de Pensioenwet niet, als de mogelijkheden tot afkoop van de overdrachtswaarde na de waardeoverdracht in het andere land ruimer zijn dan die van de Pensioenwet.

Een aparte categorie uitgaande waardeoverdrachten betreft de waardeoverdrachten aan instellingen van de Europese Unie, de Europese Centrale Bank of een door de Minister van SZW aangewezen buitenlandse instelling.

Voor de in de praktijk meest voorkomende overdrachtssituaties zijn modelvragenlijsten ontwikkeld. De overige situaties komen in de praktijk niet of nauwelijks voor. De modelvragenlijsten hebben betrekking op de volgende situaties:

Artikel:	Omschrijving:
art. 85 PW ²	Plicht tot waardeoverdracht aan een pensioeninstelling uit een andere lidstaat of verzekeraar met zetel buiten Nederland op verzoek gewezen deelnemer
art. 86 PW	Plicht tot waardeoverdracht aan een van de Europese Gemeenschappen ³ of aangewezen instelling op verzoek gewezen deelnemer
art. 87 PW	Bevoegdheid tot waardeoverdracht aan een andere buitenlandse instelling op verzoek gewezen deelnemer

Bij de plicht tot uitgaande internationale waardeoverdrachten op basis van de artikelen 85 en 86 PW mag de overdragende pensioenuitvoerder geen kosten in rekening brengen bij de gewezen deelnemer. Bij de bevoegdheid tot uitgaande internationale waardeoverdracht op basis van artikel 87 PW mag de overdragende pensioenuitvoerder kosten in rekening brengen; deze kosten mogen niet in mindering worden gebracht op de overdrachtswaarde.

Ook de partner van een gewezen deelnemer en/of de tot verevening gerechtigde echtgenoot dient akkoord te gaan met de waardeoverdracht.⁴ Om dit te bewerkstelligen dient de partner expliciet het verzoek tot waardeoverdracht mede te ondertekenen.

² Pensioenwet.

³ Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon in 2009 is de pijlerstructuur van de Europese Unie verleden tijd. Het EG-verdrag is ingetrokken waardoor de Europese Gemeenschap niet meer bestaat. (Bron: https://www.europa-nu.nl/id/vgb8kr3821yw/europese_gemeenschap_eg). In art.86 van de Pensioenwet is in de tekst tot op heden 'Europese Gemeenschappen' genoemd. In deze tekst hebben wij zo veel mogelijk de term 'Europese Gemeenschappen' vervangen door 'Europese Unie'. Ook daar waar een expliciete verwijzing naar art. 86 van de Pensioenwet is opgenomen.

⁴ Als de partner en/of de tot verevening gerechtigde echtgenoot niet akkoord gaat, kan alleen het ouderdomspensioen (m.u.v. het verevende pensioen) worden overgedragen.

4. Fiscale wetgeving

Als hoofdregel geldt dat individuele waardeoverdracht in fiscale zin wordt gezien als afkoop van pensioen, hetgeen een grond oplevert voor de heffing van loonbelasting over de overdrachtswaarde (artikel 19b, lid 2, Wet op de Loonbelasting 1964).

Een internationale waardeoverdracht in het kader van de aanvaarding van een dienstbetrekking buiten Nederland kan op grond van artikel 19b lid 6 Wet op de Loonbelasting 1964 plaatsvinden zonder fiscale consequenties (met andere woorden: zonder belastingheffing). Dit wordt ook wel een fiscaal geruisloze waardeoverdracht genoemd. Er dient dan wel aan een aantal voorwaarden te zijn voldaan. Deze voorwaarden zijn opgenomen in het Besluit van 9 oktober 2015, nr. DGB2015/7010M, Staatscourant 2015, nr. 36798 (Internationale aspecten van pensioenen en stamrechten).⁵

De voorwaarden uit dit besluit zijn eveneens tot vragen verwerkt en in de modelvragenlijsten opgenomen. De modelvragenlijsten kunnen derhalve ook voor de fiscale toets of aan de voorwaarden is voldaan worden gebruikt. Een belangrijk aspect bij fiscaal geruisloze waardeoverdrachten is dat de fiscus wel een conserverende aanslag (exitheffing) kan opleggen aan de gewezen deelnemer. Mocht na realisatie van de waardeoverdracht blijken dat niet (volledig) aan de gestelde fiscale voorwaarden wordt voldaan, dan kan de fiscus via zo'n aanslag alsnog verhaal halen.

De Nederlandse belastingwetgeving maakt het mogelijk om de waardeoverdracht zonder Nederlandse belastingheffing te laten plaats vinden. Voor een waardeoverdracht aan de (pensioenuitvoerder van) de EU of ECB moet dan voldaan worden aan de voorwaarden beschreven in bijlage V van het eerder genoemde besluit (zie vraag 5 van Modelvragenlijst Waardeoverdracht aan een Aangewezen internationale instelling).

In de andere situaties moet de Belastingdienst (Limburg, kantoor buitenland, Postbus 2865, 6401 DJ Heerlen) de fiscale voorwaarden (vooraf) inhoudelijk toetsen en hierover formeel een beslissing nemen. Daarnaast zal de overdragende pensioenuitvoerder ontheven dienen te worden van zijn aansprakelijkheid voor een belastingclaim door de Belastingdienst. Dit kan alleen als:

- de buitenlandse pensioeninstelling deze fiscale aansprakelijkheid overneemt en toont deze overgenomen aansprakelijkheid aan. Hiervoor zal door de buitenlandse pensioenuitvoerder contact opgenomen moeten worden met de Nederlandse Belastingdienst en sluit hiertoe een overeenkomst met de Nederlandse Belastingdienst; of
- de werknemer die het verzoek tot waardeoverdracht indient aan de Belastingdienst verklaart voldoende zekerheid te stellen en deze zekerheidstelling aantoont.

Als de Belastingdienst geen instemming verleent, kan de overdragende pensioenuitvoerder niet meewerken aan een fiscaal geruisloze overdracht. Art. 19b Wet op de loonbelasting 1964 is dan van toepassing op de waardeoverdracht en dus moet de aanspraak aangemerkt worden als loon uit een vroegere dienstbetrekking gewezen werknemer. Er zal dan loonheffing ingehouden moeten worden op het kapitaal dat overgaat of overgegaan is. De pensioenuitvoerder mag in dat geval een verzoek tot een uitgaande waardeoverdracht op basis van artikelen 85 en 86 van de Pensioenwet niet afwijzen, maar zal in een dergelijke situatie de betreffende gewezen deelnemer informeren (lees: waarschuwen en de waardeoverdracht sterk ontraden) welke fiscale consequenties er zijn als de betreffende gewezen deelnemer zijn verzoek tot waardeoverdracht toch doorzet. Een verzoek tot waardeoverdracht op basis van artikel 87 (waardeoverdracht aan een andere buitenlandse instelling) mag wel worden afgewezen.

⁵ Dit besluit is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037121/2015-10-28>

5. Afstemming met de Belastingdienst, het Ministerie van SZW en DNB

De eerste versie van deze 'Handleiding Modelvragenlijsten internationale waardeoverdracht' is in 2012 afgestemd met de Belastingdienst Limburg, kantoor buitenland, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en De Nederlandsche Bank. Zowel de toezichthouder als de fiscus hebben de pensioenkeupels destijds bericht het initiatief tot standaardisatie te verwelkomen, omdat een dergelijke eenduidige werkwijze door de pensioenuitvoerders een bijdrage levert aan operationele efficiëntie van de pensioensector en aan adequate naleving van de wettelijke bepalingen. De Belastingdienst heeft destijds bevestigd dat de Nederlandse pensioenuitvoerder door de fiscus in kennis wordt gesteld ingeval deze pensioenuitvoerder is ontheven van de fiscale aansprakelijkheid krachtens de Invorderingswet.

Deze volledig bijgewerkte versie is in 2021 opnieuw afgestemd met dezelfde partijen.

6. Algemene Informatie

Na invulling en ondertekening van de van toepassing zijnde 'Modelvragenlijst Waardeoverdracht' dient de betreffende (model)vragenlijst te worden geretourneerd aan de Nederlandse pensioenuitvoerder voor verdere beoordeling van het ingediende verzoek om internationale waardeoverdracht.

Modelvragenlijst Waardeoverdracht binnen de EU

Uitleg

Op grond van artikel 85 Pensioenwet is de Nederlandse pensioenuitvoerder verplicht om mee te werken aan een waardeoverdracht naar een pensioeninstelling uit een andere lidstaat of een verzekeraar met een zetel buiten Nederland (waardeoverdracht binnen de EU). In deze bepaling is een aantal wettelijke voorwaarden opgenomen. In onderstaande vragenlijsten zijn deze voorwaarden tot vragen verwerkt. Als alle vragen met “Ja” zijn beantwoord, dan kan worden beoordeeld of wordt voldaan aan de eisen die de Nederlandse wetgeving stelt voor internationale waardeoverdracht binnen de EU⁶.

Hierbij aangetekend dat de fiscale voorwaarden voor waardeoverdracht aan een buitenlandse (fiscaal niet-aangewezen) pensioenuitvoerder zijn opgenomen in het fiscaal Besluit van 9 oktober 2015 (DGB2015/7010M).

Vragenlijst

Vraag	Onderwerp	Ja	Nee
1	<p>Kwalificeert uw pensioeninstelling zich als één van beide instanties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pensioeninstelling uit een andere lidstaat van de Europese Unie (EU) of de Europese Economische Ruimte (EER), • verzekeraar met zetel buiten Nederland. <p>In de bijlage bij deze modelvragenlijst wordt nader uitgelegd wat onder een dergelijke pensioeninstelling wordt verstaan.</p>	☐	☐
2	<p>Strekt de waardeoverdracht ertoe het de persoon - die deze aanvraag voor internationale waardeoverdracht indient - mogelijk te maken pensioenaanspraken te verwerven bij uw instelling als pensioenuitvoerder van de werkgever van deze persoon?</p>	☐	☐
3	<p>Gebruikt u (als pensioeninstelling) de overdrachtswaarde van het pensioenkapitaal ter verwerving van pensioenaanspraken voor uw deelnemer?</p>	☐	☐
4	<p>Neemt u (als pensioeninstelling) de overdrachtswaarde van het pensioenkapitaal rechtstreeks over van de Nederlandse pensioenuitvoerder?</p>	☐	☐

⁶ Met de Brexit maakt het Verenigd Koninkrijk met ingang van 1 januari 2020 geen deel meer uit van de EU. Voor waardeoverdrachten naar het VK moet dus de Modelvragenlijst Waardeoverdracht buiten de EU worden gebruikt.

Vraag	Onderwerp	Ja	Nee
5	<p>Is de (actuariële) waarde van de bij uw pensioeninstelling te verwerven pensioenaanspraken ten minste gelijk aan de op dezelfde grondslagen berekende waarde van de door de Nederlandse pensioenuitvoerder over te dragen pensioenaanspraken?</p> <p>Zo ja, dan dient er een bewijs te worden bijgevoegd. Is dit bewijs toegevoegd? Dit bewijs toont aan wat de te verwerven pensioenaanspraken zijn in de nieuwe pensioenregeling.</p>	☐	☐
6	Kunt u bevestigen dat u voor de internationale waardeoverdracht, waarvoor deze aanvraag wordt ingediend <u>geén</u> kosten bij de deelnemer in rekening brengt?	☐	☐
7	<p>Kunt u bevestigen dat de Nederlandse overdrachtswaarde van de over te dragen pensioenaanspraken niet voor afkoop in aanmerking komt?⁷</p> <p>Heeft u 'nee' geantwoord? Geef dan aan welke artikelen van uw pensioenreglement betrekking hebben op geheel of gedeeltelijke afkoop:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	☐	☐
8	Kunt u bevestigen dat u de Nederlandse overdrachtswaarde alleen wordt gebruikt voor (ouderdoms- of partner-)pensioenuitkeringen op de reguliere ingangsdatum van het pensioen ingevolge uw pensioenregeling?	☐	☐
9	<p>Kunt u bevestigen dat uw pensioenregeling voldoet aan de nationale wetgeving van uw land?</p> <p>Een actueel pensioenreglement van uw instelling [bij voorkeur digitaal en in het Engels] dient te zijn bijgevoegd.</p>	☐	☐

⁷ Met uitzondering van de mogelijkheid tot afkoop van een overdrachtswaarde waarvan de te verwerven aanspraken kleiner zijn dan de afkoopgrens voor kleine pensioenen (art. 85, lid 1, sub b Pensioenwet).

Vraag	Onderwerp	Ja	Nee
10	<p>Kunt u aannemelijk maken dat de pensioenregeling in uw land een aldaar gebruikelijke pensioenregeling is <u>én</u> dat de te zijner tijd uit de overgedragen Nederlandse overdrachtswaarde te verrichten uitkeringen zullen worden betrokken in een heffing naar het inkomen?</p> <p>Hiervoor kunt u een schriftelijke verklaring van de belastingautoriteit van uw woon/werkland overleggen. Is deze schriftelijke verklaring bijgevoegd?</p> <p><i>Toelichting:</i> <i>De Nederlandse Belastingdienst gaat alleen akkoord met een internationale waardeoverdracht als de te verrichten pensioenuitkeringen in het woonland in de belastingheffing wordt betrokken. Ook moet sprake zijn van een in het woon/werkland gebruikelijke pensioenregeling. Meestal is dat een pensioenregeling waarvoor bij de buitenlandse belastingheffing fiscale faciliteiten verleend worden.</i> <i>Kunt u geen verklaring van de buitenlandse autoriteiten overleggen, dan dient u anderszins duidelijk te maken dat de uitkeringen te zijner tijd in de belastingheffing worden betrokken en dat sprake is van een in dat land gebruikelijke pensioenregeling.</i></p>	☐	☐
		☐	☐
11	<p>Bent u als buitenlandse overnemende pensioeninstelling bereid om een overeenkomst met de Nederlandse Belastingdienst te sluiten, ter zake van een Nederlandse fiscale claim ingeval het overgedragen Nederlandse pensioenkapitaal door (u als) de overnemende instelling zou worden afgekocht en daarmee niet wordt aangewend voor periodiek pensioen op de reguliere pensioeningangsdatum?</p> <p>Zo nee, is de werknemer bereid hiervoor voldoende zekerheid te stellen jegens de Nederlandse Belastingdienst?⁸</p> <p><i>Toelichting:</i> <i>De Nederlandse pensioenuitvoerder is wettelijk aansprakelijk voor de Nederlandse fiscale claim op het pensioenkapitaal. Ingeval van een overdracht van het pensioenkapitaal naar het buitenland dient de Nederlandse pensioenuitvoerder ontheven te worden van deze fiscale aansprakelijkheid. De aansprakelijkheid kan worden overgenomen door de buitenlandse pensioeninstelling of de betrokken werknemer. De buitenlandse pensioeninstelling overlegt daartoe een afschrift van de met de Nederlandse belastingdienst gesloten overeenkomst dan wel de werknemer overlegt een verklaring van de Nederlandse belastingdienst dat hij jegens de belastingdienst voldoende zekerheid heeft gesteld.</i> <i>De aansprakelijkheid wordt door de Nederlandse Belastingdienst ingeroepen indien met het <u>Nederlandse deel van het pensioenkapitaal</u> in het buitenland een in Nederland fiscaal gesanctioneerde handeling⁹ wordt verricht én de betrokken werknemer de aanslag niet heeft betaald.</i></p>	☐	☐
		☐	☐

⁸ Betrokkenen kunnen contact opnemen met de [Belastingtelefoon Buitenland](#).

⁹ Met name indien de mogelijkheden tot afkoop van de overgedragen pensioenaanspraken ten laste van het Nederlandse inkomen zijn opgebouwd.

Vraag	Onderwerp	Ja	Nee
12	<p>Heeft de persoon die deze aanvraag voor internationale waardeoverdracht indient, een substantiële dienstbetrekking aanvaard? Een dienstbetrekking is <i>in ieder geval</i> substantieel als deze is aangegaan voor een termijn van tenminste 5 jaren.</p> <p>Ingeval er sprake is van een substantiële dienstbetrekking dient een bewijsstuk van de arbeidsovereenkomst en een bewijsstuk waaruit de woonplaats van betrokkene blijkt te zijn meegestuurd. Zijn beide documenten bijgevoegd?</p>	☐	☐
13	<p>Kan worden bevestigd dat de persoon die deze aanvraag voor internationale waardeoverdracht indient, <u>geen fiscale aftrek pleegt</u>, in verband met de waardeoverdracht op enig in Nederland belastbaar inkomen van hem of van zijn partner?</p>	☐	☐
14	<p><i>Deze vraag dient u uitsluitend te beantwoorden als ook sprake is van een <u>partnerpensioen</u>.</i></p> <p>Heeft de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen het verzoek tot internationale waardeoverdracht mede ondertekend?</p> <p><i>Toelichting: Als partnerpensioen deel uitmaakt van de over te dragen pensioenwaarde, dan dient ook de partner met het verzoek tot internationale waardeoverdracht in te stemmen.</i></p>	☐	☐

Volledige naam en adres van de ontvangende pensioenuitvoerder :

Ondertekening (administrateur pensioenuitvoerder):

Naam ondertekenaar:

Telefoonnummer ondertekenaar:

E-mail adres ondertekenaar:

Functie:

Datum:

Naam (gewezen) deelnemer:

Ondertekening (gewezen) deelnemer:

Naam (eventuele) partner:

Ondertekening (eventuele) partner:

Datum:

Indien van toepassing:

Naam vereveningsgerechtigde partner:

Ondertekening vereveningsgerechtigde partner:

Datum:

Bijlage bij Modelvragenlijst Waardeoverdracht binnen de EU

Vraag 1 van de modelvragenlijst luidt als volgt:

1	<p>Kwalificeert uw pensioeninstelling zich als één van beide instanties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pensioeninstelling uit een andere lidstaat van de Europese Unie (EU) of de Europese Economische Ruimte (EER), • verzekeraar met zetel buiten Nederland. 	☐	☐
---	---	--------------------------	--------------------------

Onder een pensioeninstelling uit een andere lidstaat van de Europese Unie (EU) of de Europese Economische Ruimte (EER) wordt de volgende pensioeninstelling verstaan:

- Een op basis van kapitaaldekking gefinancierde instelling, ongeacht de rechtsvorm, die zetel heeft in een andere lidstaat dan Nederland en die onafhankelijk van enige bijdragende onderneming of bedrijfstak is opgericht met als doel het verstrekken van arbeidsgerelateerde pensioenuitkeringen op basis van een als volgt gesloten overeenkomst:
  - individueel of collectief tussen een of meer werkgevers en een of meer werknemers of hun respectievelijke vertegenwoordigers; of
  - met zelfstandigen
en hiermee rechtstreeks verband houdende werkzaamheden verricht.

Onder een verzekeraar met zetel buiten Nederland wordt de volgende verzekeraar verstaan:

- een verzekeraar die op grond van Nederlandse wetgeving gekwalificeerd is tot het sluiten van verzekeringen van pensioen in of naar Nederland¹⁰.

Nederlandse pensioenuitvoerder

Onder een Nederlandse pensioenuitvoerder wordt verstaan:

- een ondernemingspensioenfonds;
- een beroepspensioenfonds;
- een bedrijfstakpensioenfonds;
- een algemeen pensioenfonds;
- een premiepensioeninstelling of
- een verzekeraar die zetel heeft in Nederland.

¹⁰ Pensioenwet, art.23 lid 1 sub c.

Modelvragenlijst Waardeoverdracht aan een Aangewezen internationale instelling

Uitleg

Op grond van artikel 86 Pensioenwet is de Nederlandse pensioenuitvoerder verplicht om mee te werken aan een waardeoverdracht in internationaal verband aan een ingevolge de Pensioenwet Aangewezen (internationale) instelling of aan (de pensioenregeling van) de EU of de ECB.

In deze bepaling is een aantal wettelijke voorwaarden opgenomen. In onderstaande vragenlijst zijn deze voorwaarden tot vragen verwerkt. Als alle vragen met “Ja” zijn beantwoord, dan is voldaan aan de voorwaarden die de Nederlandse wetgeving stelt aan waardeoverdracht in internationaal verband aan een Aangewezen (internationale) instelling.

In de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, is opgenomen welke internationale instellingen als Aangewezen (internationale) instellingen worden aangemerkt.

In bijlage 1 bij deze vragenlijst zijn de Aangewezen internationale instellingen opgenomen.

Volledigheidshalve wordt hierbij aangetekend dat bij de fiscale voorwaarden voor waardeoverdracht aan (de pensioenregeling van) de Europese Unie, de Europese Centrale Bank en een aangewezen internationale organisatie enkele bijzonderheden gelden. De voorwaarden en bijzonderheden zijn opgenomen in het fiscaal besluit¹¹ van 9 oktober 2015.

De vragen 1, 2, 3, 4 en 6 moeten worden beantwoord bij een overdracht aan de pensioenregeling van een aangewezen (internationale) instelling.

De vragen 1, 2, 5 en 6 moeten worden beantwoord bij een overdracht aan (de pensioenregeling van) de EU of de ECB.

Vragenlijst

Vraag	Onderwerp	Ja	Nee
1	Strekt de waardeoverdracht ertoe het de persoon - die deze aanvraag voor waardeoverdracht in internationaal verband indient - mogelijk te maken pensioenaanspraken te verwerven bij uw internationale instelling?	☐	☐
2	Wordt de overdrachtswaarde van het pensioenkapitaal door uw internationale instelling rechtstreeks overgenomen van de Nederlandse pensioenuitvoerder?	☐	☐

¹¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037121/2015-10-28>

Vraag	Onderwerp	Ja	Nee
5	<p>Gaat het om een waardeoverdracht naar de (pensioenregeling van de) EU of de ECB? Beantwoord dan deze vraag:</p> <p>Bent u als (pensioeninstelling van de) EU of ECB bereid om te verklaren dat u bij een vervolgoeverdracht van het ontvangen kapitaal aan een opvolgende pensioenuitvoerder voldoet aan de volgende voorwaarden¹⁴:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In de overeenkomst van overdracht aan de opvolgende pensioenuitvoerder neemt u een clause met voorwaarden op. 2. De opvolgende pensioenuitvoerder verklaart door ondertekening van de overeenkomst of de clause te voldoen aan de volgende voorwaarden: <ol style="list-style-type: none"> a. Het pensioenkapitaal zal niet in één bedrag worden uitbetaald aan de (gewezen) werknemer/deelnemer. b. Het pensioenkapitaal wordt uitbetaald in de vorm van maandelijkse pensioenuitkeringen. c. De ingangsdatum van deze pensioenuitkeringen ligt op zijn vroegst op het tijdstip waarop de (gewezen) werknemer/deelnemer de 60-jarige leeftijd bereikt en op zijn laatst op het tijdstip waarop deze de 67-jarige leeftijd bereikt. d. De regeling waarin het kapitaal wordt ingebracht voorziet in mogelijkheden voor partner- of wezenpensioen. e. Elke verdere vervolgoeverdracht aan een opvolgende pensioenuitvoerder zal slechts geschieden als die pensioenuitvoerder verklaart te zullen voldoen aan de voorwaarden a tot en met d. 	☐	☐
6	<p>Kan worden bevestigd dat de persoon die deze aanvraag voor internationale waardeoverdracht indient, <u>geen fiscale aftrek pleegt</u>, in verband met de waardeoverdracht op enig in Nederland belastbaar inkomen van hem of van zijn partner?</p>	☐	☐
7	<p><u>Deze vraag dient u uitsluitend te beantwoorden als ook sprake is van een partnerpensioen.</u></p> <p>Heeft de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen het verzoek tot internationale waardeoverdracht mede ondertekend?</p> <p><i>Toelichting: Als partnerpensioen deel uitmaakt van de over te dragen pensioenwaarde, dan dient ook de partner met het verzoek tot internationale waardeoverdracht in te stemmen.</i></p>	☐	☐

¹⁴ De voorwaarden zijn beschreven in Bijlage V bij besluit DGB2012/7010M inzake internationale aspecten van pensioenen https://wetten.overheid.nl/BWBR0037121/2015-10-28#Circulaire.divisie3_Circulaire.divisie3.3_Circulaire.divisie3.3.2

Volledige naam en adres van de ontvangende pensioenuitvoerder :

Ondertekening (administrateur pensioenuitvoerder):

Naam ondertekenaar:

Telefoonnummer ondertekenaar:

E-mail adres ondertekenaar:

Functie:

Datum:

Naam (gewezen) deelnemer:

Ondertekening (gewezen) deelnemer:

Naam (eventuele) partner:

Ondertekening (eventuele) partner:

Datum:

Indien van toepassing:

Naam vereveningsgerechtigde partner:

Ondertekening vereveningsgerechtigde partner:

Datum:

Bijlage bij Modelvragenlijst Waardeoverdracht aan een aangewezen instelling

Als aangewezen instelling als bedoeld in artikel 86 van de Pensioenwet worden op grond van Bijlage 1 van de Regeling PW en WVB) de volgende instelling verstaan¹⁵: (stand van zaken 1 maart 2022)

1. Het Europees Centrum voor Kernonderzoek (CERN), bedoeld in het op 1 juli 1953 te Parijs tot stand gekomen Verdrag betreffende de instelling van een Europese Organisatie voor Kernonderzoek;
2. het Europees Centrum voor weervoorspellingen op Middellange termijn, bedoeld in het te Brussel op 11 oktober 1973 tot stand gekomen Verdrag betreffende de instelling van het Europees Centrum voor weervoorspellingen op Middellange termijn;
3. het Europees Laboratorium voor Moleculaire Biologie, bedoeld in het op 10 mei 1973 te Genève tot stand gekomen Overeenkomst tot oprichting van het Europees Laboratorium voor Moleculaire Biologie;
4. het Europees Observatorium voor de Zuidelijke Sterrenhemel, bedoeld in het op 5 oktober 1962 te Parijs tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van een Europese organisatie voor astronomisch onderzoek op het zuidelijk halfrond;
5. het Europees Ruimtevaart Agentschap (ESA), bedoeld in het op 30 mei 1975 te Parijs tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van een Europees Ruimte-Agentschap;
6. de Europese Centrale Bank, bedoeld in artikel 4 A van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het op 7 februari 1992 te Maastricht tot stand gekomen Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank;
7. de Europese Meteorologische Satelliet Organisatie (EUMETSAT), bedoeld in het op 24 mei 1983 te Genève tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van een Europese Organisatie voor de exploitatie van meteorologische satellieten;
8. de Europese Octrooi-organisatie, bedoeld in het op 5 oktober 1973 te München tot stand gekomen Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien;
9. de Europese Organisatie van Tele-communicatiesatellieten (EUTELSAT), bedoeld in het op 15 juli 1982 te Parijs tot stand gekomen Verdrag tot Oprichting van de Europese Organisatie van Telecommunicatiesatellieten;
10. de Europese Organisatie voor de Veiligheid van de Luchtvaart (Eurocontrol), bedoeld in het op 13 december 1960 te Brussel tot stand gekomen Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart;
11. de Intergouvernementele Commissie voor Migratie, bedoeld in het op 19 oktober 1953 te Venetië tot stand gekomen Statuut van de Intergouvernementele Commissie voor Europese Migratie;
12. de Internationale Organisatie voor Atoomenergie, bedoeld in het Statuut dat op 23 oktober 1956 is goedgekeurd door de Conferentie over het Statuut van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie die werd gehouden in het Hoofdkwartier van de Verenigde Naties;

---

¹⁵ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0020917/2021-12-29#Bijlage1>

13. de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NATO), bedoeld in het op 4 april 1949 te Washington D.C. tot stand gekomen Noord-Atlantisch Verdrag;
14. de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OECD), bedoeld in het op 14 december 1960 te Parijs tot stand gekomen Verdrag nopens de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling;
15. de Raad van Europa, bedoeld in het op 5 mei 1949 te Londen tot stand gekomen Statuut van de Raad van Europa;
16. de Verenigde Naties (UN), inclusief de hiermee verbonden gespecialiseerde organisaties, bedoeld in het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Handvest van de Verenigde Naties;
17. de Wereld Handelsorganisatie (WTO), bedoeld in het op 15 april 1994 tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Wereld Handelsorganisatie;
18. de West-Europese Unie (WEU), bedoeld in het op 17 maart 1948 te Brussel tot stand gekomen Verdrag van Brussel en het op 23 oktober 1954 te Parijs tot stand gekomen Protocol tot wijziging en aanvulling van het Verdrag van Brussel;
19. de Europese politiedienst (Europol), bedoeld in de op 26 juli 1995 te Brussel tot stand gekomen Overeenkomst op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie tot oprichting van een Europese politiedienst (Europol-overeenkomst);
20. de Europese Investeringsbank, bedoeld in artikel 9 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Protocol betreffende de statuten van de Europese Investeringsbank;
21. het Instituut voor veiligheidsstudies van de Europese Unie, bedoeld in het op 20 juli 2001 te Brussel tot stand gekomen Gemeenschappelijk optreden van de Raad betreffende de oprichting van een instituut voor veiligheidsstudies van de Europese Unie;
22. het Satellietcentrum van de Europese Unie, bedoeld in het op 20 juli 2001 te Brussel tot stand gekomen Gemeenschappelijk optreden van de Raad betreffende de oprichting van een satellietcentrum van de Europese Unie.

Nederlandse pensioenuitvoerder

Onder een Nederlandse pensioenuitvoerder wordt verstaan:

- een ondernemingspensioenfonds;
- een beroepspensioenfonds;
- een bedrijfstakpensioenfonds;
- een algemeen pensioenfonds;
- een premiepensioeninstelling of
- een verzekeraar die zetel heeft in Nederland.

Modelvragenlijst Waardeoverdracht buiten de EU

Uitleg

In artikel 87 Pensioenwet is de bevoegdheid tot waardeoverdracht aan een andere buitenlandse instelling geregeld. Onder een buitenlandse instelling wordt een instelling met zetel buiten Nederland verstaan, niet zijnde een pensioeninstelling uit een andere lidstaat, een verzekeraar met een zetel buiten Nederland, een van de Europese Gemeenschappen of een aangewezen instelling. Artikel 87 Pensioenwet is van toepassing in de situatie waarin er geen verplichting tot medewerking op grond van artikel 85 of artikel 86 Pensioenwet bestaat. Concreet gaat het om de bevoegdheid tot waardeoverdracht aan een pensioenuitvoerder die buiten de EU is gevestigd.

De Nederlandse pensioenuitvoerder moet het verzoek tot waardeoverdracht aan DNB melden. Dit is uiteraard alleen noodzakelijk als de Nederlandse pensioenuitvoerder voornemens is om aan de waardeoverdracht mee te werken. Een melding aan DNB heeft alleen enige kans van slagen als van te voren aangetoond kan worden dat geen sprake zal kunnen zijn van afkoop.

De bevoegdheid tot waardeoverdracht is aan een aantal voorwaarden gebonden. “Ten genoegen van DNB” moet worden aangetoond dat aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

Volgens DNB is het primair de verantwoordelijkheid van de Nederlandse pensioenuitvoerder om te beoordelen of aan alle voorwaarden is voldaan. DNB heeft een secundaire rol. De toezichthouder verricht slechts een marginale toetsing en legt alleen een verklaring af dat “ten genoegen van DNB” is gebleken dat aan de eisen van de wet is voldaan. DNB heeft op haar website als te downloaden informatie gepubliceerd: “Procedure internationale waardeoverdracht artikel 87 PW”.¹⁶

Hierbij aangetekend dat de fiscale voorwaarden voor waardeoverdracht aan een buitenlandse (fiscaal niet-aangewezen) pensioenuitvoerder zijn opgenomen in het fiscaal Besluit van 9 oktober 2015.

Vragenlijst

Vraag	Onderwerp	Ja	Nee
1	Strekt de waardeoverdracht ertoe het de persoon -die deze aanvraag voor internationale waardeoverdracht indient - mogelijk te maken pensioenaanspraken te verwerven bij uw instelling als pensioenuitvoerder van de werkgever van deze persoon?	☐	☐
2	Voert uw pensioeninstelling de pensioenregeling uit van de werkgever van uw deelnemer?	☐	☐

¹⁶ <https://www.dnb.nl/voor-de-sector/open-boek-toezicht-sectoren/pensioenfondsen/prudentieel-toezicht/grensoverschrijdende-uitvoering-van-pensioenen/procedure-internationale-individuele-waardeoverdracht-naar-non-eu-eer-instelling/>

Vraag	Onderwerp	Ja	Nee
3	Wordt de overdrachtswaarde van het pensioenkapitaal door uw pensioeninstelling rechtstreeks overgenomen van de Nederlandse pensioenuitvoerder?	☐	☐
4	Is uw pensioeninstelling in het land van vestiging onderworpen aan overheidstoezicht?	☐	☐
5	Zijn de vermogens van uw instelling en de werkgever van de deelnemer juridisch gescheiden? Deze scheiding kan zijn gelegen in het bestaan van een aparte juridische entiteit van uw instelling of in een speciale preferentieregeling ten gunste van de pensioengerechtigden of anderszins.	☐	☐
6	Kunt u bevestigen dat de Nederlandse overdrachtswaarde van de over te dragen pensioenaanspraken niet voor afkoop in aanmerking komt? ¹⁷ Heeft u 'nee' geantwoord? Geef dan aan welke artikelen van uw pensioenreglement betrekking hebben op geheel of gedeeltelijke afkoop: _____ _____ _____ _____ _____ _____	☐	☐
7	Kunt u bevestigen dat de Nederlandse overdrachtswaarde alleen wordt gebruikt voor (ouderdoms- of partner-)pensioenuitkeringen op de reguliere ingangsdatum van het pensioen ingevolge uw pensioenregeling?	☐	☐
8	Kunt u bevestigen dat uw pensioenregeling voldoet aan de nationale wetgeving van uw land? Een actuele pensioenregeling van uw instelling (bij voorkeur digitaal en in het Engels) dient te zijn bijgevoegd.	☐	☐

¹⁷ Met uitzondering van de mogelijkheid tot afkoop van een overdrachtswaarde waarvan de te verwerven aanspraken kleiner zijn dan de afkoopgrens voor kleine pensioenen (art. 85, lid 1, sub b Pensioenwet).

Vraag	Onderwerp	Ja	Nee
11	<p>Heeft de persoon die deze aanvraag voor internationale waardeoverdracht indient, een substantiële dienstbetrekking aanvaard? Een dienstbetrekking is <i>in ieder geval</i> substantieel als deze is aangegaan voor een termijn van tenminste 5 jaren.</p> <p>Ingeval er sprake is van een substantiële dienstbetrekking dient een bewijsstuk van de arbeidsovereenkomst en een bewijsstuk waaruit de woonplaats van betrokkene blijkt te zijn meegestuurd. Zijn beide documenten bijgevoegd?</p>	☐ ☐	☐ ☐
12	Kan worden bevestigd dat de persoon die deze aanvraag voor internationale waardeoverdracht indient, <u>geen fiscale aftrek pleegt</u> , in verband met de waardeoverdracht op enig in Nederland belastbaar inkomen van hem of van zijn partner?	☐	☐
13	<p><i>Deze vraag dient u uitsluitend te beantwoorden als ook sprake is van een <u>partnerpensioen</u>.</i></p> <p>Heeft de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen het verzoek tot internationale waardeoverdracht mede ondertekend?</p> <p><i>Toelichting: Als partnerpensioen deel uitmaakt van de over te dragen pensioenwaarde, dan dient ook de partner met het verzoek tot internationale waardeoverdracht in te stemmen.</i></p>	☐	☐

Volledige naam en adres van de ontvangende pensioenuitvoerder :

Ondertekening (administrateur pensioenuitvoerder):

Naam ondertekenaar:

Telefoonnummer ondertekenaar:

E-mail adres ondertekenaar:

Functie:

Datum:

Naam (gewezen) deelnemer:

Ondertekening (gewezen) deelnemer:

Naam (eventuele) partner:

Ondertekening (eventuele) partner:

Datum:

Indien van toepassing:

Naam vereveningsgerechtigde partner:

Ondertekening vereveningsgerechtigde partner:

Datum:
